

KÖZMŰVELŐDÉS

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI KATHOLIKUS HETILAP.

Felelős szerkesztő: Soóthy Gyula.

A lap szellemi részét illető cikkek a szerkesztőségnek, az előfizetési pénzek az egyházmegyei pénztár (Gyulafehérvár vár) címére, reklamációk pedig a kiadóhivatalnak (Papp György) küldendők.

Megjelenik minden csütörtökön.

Az előfizetés díjai:	
Égész évre	— — — — — 8 Kor
Félévre	— — — — — 4
Negyedévre	— — — — — 2
— Hirdetések díjazásában szerint. —	

Pestí levelek.

Budapest, 1910. október 11.

A hétnek van egy jelentős napja és egy szenzációs eseménye.

Október 6-ikát most sokkal nagyobb részvétellel ünnepelték mindenfelé, mint máskor. Az aradi országos ünne.) kapcsán megemlékeztünk róla, és pedig megnyugvással, hogy október 6-ikában nem azokat a motívumokat keresik már, mint eddig legtöbb helyt, — t. i. a dinasztia elleni ellenszenv igazolását. Október 6-ika igen alkalmas téma volt ahhoz, hogy ifjúsági ünnepeken tőkét kovacsoljanak belőle ez ellenszenv számára.

Október hatodikát bevonta már az engesztelés és megnyugvás patinája s most csak tanulni zárandokolhatunk a vértanúkhöz.

A kálváriához nem is illt semmiképen a fenegyerekeskedés, van ennek az ünnepnek elég harmonikus vonása.

A szenzációs esemény pedig a portugáliai revolúció.

A protestáns Magyar Szó mindössze négy oldalos újság. A négy oldalból három oldal tele van keserves jeremiadokkal, saját nyomorúságos belső ügyeiknek felpanaszolásával. De azért a negyedik oldalon jut hely arra, hogy egy rövid lélegzetű cikkekében minket tárgyaljon és pedig az engedetlen papképviselők ügyét, mondván: „— amit előre megirtunk: a pápai enciklikákkal, dekrétumokkal és egyéb múzeumba való régiséggel, meg a Pártyhoz hasonló püspökökkel nem a kormánynak kell elintézni az ügyet, hanem rá kell azt bízni a közvéleményre és a józan katolikus hívekre.”

Közvélemény tehát! — Hiszen a közvélemény születéséről s egész impozáns mivoltáról érdekes elmefuttatást végezhetünk közelebről. Most csak csodálkozunk egy kicsit azon a naív felfogáson, mely egy erős, hierarchikus szerve-

zet legbelsőbb ügyeit közvéleménnyel akarja elintézni.

Ugyanez a négy oldalos lap, — mégsem, hanem ennek ikertestvére, a Budapesti Napló a portugáliai események kapcsán azt írja: „Manuel most anyjával együtt hadihajón menekül Anglia felé és elkésetten elmélkedhetik azon, hogy megnyit ér a XX-ik században a klerikalizmusra építeni a trónok szilárdságát!”

A klerikalizmus tehát az oka mindennek!

Manuel, a fiatal Manuel apja nyomába lépett. Apró kalandokat, élvezeteket, kreolozott szemek csillogását kereste. Kendőzött viszonyt folytatott egy bécsi divával, aki szöszeke, gondórfürtös, igazi francia szépség. Mindennek nem a klerikalizmus az oka. Népe rokonszenve elhült, sőt ellenszenves lett maguk előtt a klerikalizmus előtt is. Ez a dolgok természetes folyamata, apja is ezen az úton ment végig.

Egyébiránt a francia köztársaság, mely ugyancsak kivonta magát a klerikalizmus

TÁRCA.

EGYRŐL-MÁSRÓL.

Groels Vilmos lovag, Virginia kormányzója, amint Williamsburg utcáin egy magánzóval beszélgetett, látott egy negret jönni; ez köszönti őt, ő pedig viszonzja a köszönést.

— Hogyan? — képedt el a magánzó — Excellenciád annyira lealazza magát, hogy egy rabszolgának köszön?!

— No minden esetre, — felelte a kormányzó. — Igen bosszantana, ha egy szolgáló tisztességtudóbbnak mutatná magát nálam.

Valaki azt mondta egy férjnek, aki a feleséget a végletekig szerette, hogy bizony sajnálatraméltó, mert a felesége az ő szerelmét éppen nem viszonzja, sőt ellenkezőleg, amennyire a férj szereti, ő azon mértékben gyűlöli őt.

— A feleségem szerencsétlenebb, mint én, — felel a férj. — mert nekem megvan az a

gyönyöröm, hogy szüntelen láthatok egy nőt, akit gyöngéden szeretek, neki pedig az a gyötörődése, hogy folytonosan olyan férfit kell látnia maga mellett, akit egy cseppet sem szeret.

IV. Henrik Louvre sáncái közt egy ismeretlen egyennel találkozott, akinek a külseje bizony nem vallott valami nagy előkelőségre. Megkérdezi hát tőle, hogy kinek az embere, azt gondolva, hogy valami nagy úr kiseretéből való.

— Én a magam embere vagyok! — feleli büszken és némi pókbendiséggel az illető.

— No barátom — vág vissza a király hát fordítva neki — magának ugyan luta gazdája van!

Zeuxis festett egy gyermeket, aki egy szőlőkösorút tartott. Valaki, csak hogy a képet magasztalja, több néző jelenlétében azt mondta, hogy ez a gyümölcs oly nagyszerű utánzat, hogy a madarak többször odaszálltak és megakarták csipkedni. Egy józan paraszt, aki bizony nem ált fel ezeknek a túlzott magasztalásoknak, így szólt erre:

— No már, ha a szülő olyan jól van füstve, hát akkor a gyerekeknek köll igen rossznak lennie, hogy a madarak nem feltek tőle.

A VÁROSZOBÁBAN.

Írta: Rejöd Tibor.

A fogorvosnál voltam. Két kísérő társam s magam valami illusztrált olasz lapokkal igyekeztük unalmunkat őrözi, várva, mikor nem mondja már az orvos: Un momento. (Csak még egy percet). Az ő udvarias órája a felőrákat mutatja perceknek! A szalon telve volt előkelő patienssekkel. Ki olvasott, ki fogmizéjáról elmélkedett. S mind együtt esőndben, szép őszhangban varakoztunk. A esendet női hang szakította meg. Hozzám szölt franciánl:

— Miért viselnek öök, uraim, piros reverendát?

Csekély francia tudományomat összeadvan egy társammal együtt, igyekeztünk megmagyarázni, hogy a kollegiumunk protoktorai, a kardinálisok adtak saját ruhajuk színét a növen-

OBERBAUER A. UTODA

BUDAPEST, IV. VÁCI-UTCA 41.

„A legjobb hírnevnek örvendő és legregőbb egyházi szerek, ruhák, zászlek stb. gyára.”

Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

tás alól, — szeretne már retrográd életet kezdeni.

A portugál köztársaságot francia minta után fogják szervezni, programba vették az iskolák államosítását és a teljes szeparációt.

Apropos — szeparáció! A protestáns pásztorok készülnek a szeparációra nálunk is. A Lelkészegyesület kimondotta, hogy az egyház és állam szétválasztásának esélyére minden egyházközség gyűjtőn pénzt magának.

Érdekes előkészület, érdemes megemlíteni.

A REPÜLÉS VÉRTANÚJA.

A XX-ik század csoda-alkotása a modern repülőgép. Ezzel az új szerkezetű géppel repülte át az égbenyülő Alpsek legmagasabb ormait *Chavez Geo.*, a nálunk is előnyösen ismert híres aviátikus. Világrekordot ért el és megnyerte az 50.000 líras díjat, — de saját vesztére. —

Mint vakmerő sas, úgy szelte a légóceánt bátran és fenségesen a Simplon-alagút csúcsai felett. Amint a győztes hős Olaszország kék ege alá ért a svájci tájakról, nagyot recsegett a gép — és Chavez fejfelé bukott a szakadékos völgyekbe rommá tört gépével együtt. A világ legvakmerőbb repülő embere agyrázkódást szenvedett és az olaszországi kis helységben: Domodossolaban meghalt szeptember 27-én.

A tragikus eset hőstét az egész világ sajnálja. — A repülés tizenharmadik áldozata ő, — akit Victor Emanuel olasz király is Milánóban meg akart látogatni, hogy repülése felett csodálatának adjon kifejezést. — De nem úgy történt.

Csak két barátja, testvére: John Chavez párisi bankár és hős menyasszonya állott a haladóktól ágya mellett, akit Colouxi kanonok

dékeknek, mert a piros szín a vértanúi erősség, s a nagy szeretet jele. Ezzel reméltem, hogy leráztuk az ismeretlen kíváncsit. Csalóka remény volt! Nemcsak újra szólt, de fel is kelve helyéről felénk tartott, ridiküljéből apró zöld karyákat vett elő, mindháromunknak adott egyet-egyet a jó tanáccsal fűszerezve (franciául):

— Kerjék a szent Lelket gyakran az elme felvilágosításáért, hogy a szentírást jól megértsek.

Az előző megszólítása meglepett. E viselkedése zavarba hozott. Mit akar e nő? Elovastam a kártyát. Olasz bibliai idézet: „Chi crede nel Filinuo avo la vita eterna. . . (Aki hisz, az üdvözül, aki nem hisz, elkárhozik.) Nem tudtam magamnak megmagyarázni, hogyan jutok én a tanáchoz, s a bibliai idézethez. További gyors beszédet nem értettem. Megkérdeztem, beszél-e más nyelven is.

— Oh igen, válaszolt, magam finn vagyok, de beszéllek svédül, franciául, angolul, németül.

— Hiszen akkor beszélhetünk németül!

— Talán németek önök? Nem, válaszolám, mi hárman ép magyarok vagyunk, kollegiumunkban azonban együtt vagyunk a németekkel. Tehát németül beszélünk tovább. A csodálatos bátorsága, eleven beszéde okos főt, s valami határozott szándékot árult el. Én azonban még semmit sem sejtettem. Tanácsát ismételve mondá:

— Minden embernek szükséges a biblia!

látott el a végző szentséggel. Háromszor mondta az egyház emberének: „Merci, merci, merci.” Agóniája sokáig tartott; erős természete sokáig küzdött a halállal. Több ízben felebredt aletágából, mígnem utolsó sóhajtot, szeme megüvegesedett és e szavakkal: „Pas mourir! Je suis catholique!” (Végé, meghalok, katolikus vagyok!) visszatáplálta lelkét az Úrnak d. u. 3 órakor, mert a szívbénulás ellen nem volt orvosi segédlet. A milánói versenyrepülés aviátikusai és az egész versenybírórság szeptember 28-án a mártír temetésére ment. A holttestet a perui püspök szentelte be és a ravatalt a koszorúk teljesen elborították.

A repülés nagy halottja: Chavez fejfelé az Alpsek felé feküdt, jobb keze szíve felett pihent. Koporsóját tengerenyi nép kísérte a vasúti állomásra, ahonnan a nagy halottat Parisa vitték. Árva maradt araja a nyert 50000 lírat átadta a versenybíróknak Chavez testvérenek azon kijelentésével, hogy annak a kamataiból szerencsétlenül járt aviátikusoknak a hátramaradtjait segítséget kapjanak. Bár ne részesülne senki többé e kamatokból! Elegen haltak meg a repülés problémájának megfejteséért, de egy sem oly hősi tragikummal, mint a modern Ikarus: Geo Chavez!

Az erdélyegyházmegei

papi nyugdíjszabályainak revíziója.

3. Közlemény.

Az esperesi kerületek legtöbbjének véleménye az, hogy miután mind a lelkeszi kongrua, mind pedig a tanfői fizetések rendezve vannak, a kisegítő-alap összege, vagy legalább már régebben le nem kötött jövedelme kizárólag a papi nyugdíjalap dotálására fordítsassék. Ezen alapnak jövedelme az 1909. évi számadás szerint kitesz 3569 koronát. Ezen pontnál több esperesi kerület határozottan kívánja, hogy a kisegítő-alap befizetési kulcsa revízió alá vesse megérteni, s kötelesege is az. E szavairól megértem, hogy protestáns.

— Oh nem — válaszoltam —, hisz ez lehetetlen is. Nincs mindenkinek tehetsége és ideje a bibliai tanulmányozni.

— Pedig meg kell lennie, mert máskep nem képes az evangéliumot hirdetni, ami pedig mindenkinek kötelessége, s különösen a nőnek feladata első sorban.

Kimondhatatlan kényes helyzetben éreztem magam. E nő talán feminista, avagy vallási rögeszmékben szenved? Szerettem volna valahogy vegetálni a beszélgetésnek. Fogorvosi előszobában, annyi ember között, egy ismeretlen nővel vitatkozni csak nem fogok. De hogya kérdez, válaszolnom kell! S ha ily óriási tévedések vannak, talán kötelességem is valamit mondani. Szerencsétlenségemre egyikünk sem került sorra a fogorvosnál. Kényszerítve iparkodtam megmagyarázni, hogy nem is szabad mindenkinek az evangéliumot hirdetni, s nem is jó vele akárkinek foglalkozni. Könnyen tévedhetünk. Azt állította, hogy a nőnek maga Krisztus adta meg a hatalmat, mikor feltámadása után Máriát bizta meg hogy az öröndetes hirt az apostolokkal tudassa. Szerencsémre tudtam válaszolni. Megmondtam, hogy meg csak filozófus vagyok, teológiával még nem foglalkoztam, de ha megengedi, ezt megcáfolom azon egyszerű argumentummal, hogy Krisztus Úrnak

sék, mert több esperesi kerületben a jövedelem összeírása nem a legpontosabban vitetett keresztül s azért az illető plébánosok kevesebbet fizetnek, mint ugyanazon jövedelmű plébánosok más esperesi kerületben. A segédlelkészek és hivatottok befizetése is rendezett jövedelmük arányában történjek a kisegítő alapra.

Az előszámlált forrasok igénybevételével a papi nyugdíjalap évi jövedelme kitesz összesen 55415 koronát, mely összeg a nyugdíjakat közepszámítással egyenként 2000 koronába veve teljesen elég huszonhat egyházmegyei pap nyugdíjának fedezésére; annál is inkább, mert az új nyugdíjszabályzat „átmeneti” intézkedésében föltétlenül felveendőnek tartjuk azon megszorító rendelkezést, hogy az új nyugdíjszabályzat életbeléptetésétől számított öt éven belül senki, még ha 40 évi szolgálatidejét betöltötte volna is, 2000 koronánál magasabb nyugdíjra nem számíthat.

Par esperesi kerületnek ama határozott véleményét is igazságosnak és jogosnak tartjuk, hogy a paptanárok által befizetett nyugdíjleltékek ne teritessenek vissza, mert ha az egyházmegye kikepezette és a papi nyugdíjalap tiz évi kezdő tanárságuk miatt öket minden esetben a tisztességes megelhetésről biztosítja, annyi áldozatot hozhatnak paptanáruikért, hogy a befizelt pár száz koronájukat a papi nyugdíjalap növelésére ott hagyják. Ezenkívül az egyes esperesi kerületek különféle változtatásokat, betoldásokat ajánlanak a szabályzatban, de ezeket mint különálló, tehát nem az esperesi kerületek összeségének vagy nagyobb részének véleményével egyeztetik, esperesi kerületünk papsága figyelmen kívül hagyta.

Az előadottak alapján kerületünk papsága az érvényben levő papi nyugdíjintézet alapszabályzában a következő módosításokat kívánja és kéri is keresztül viendőknek:

A IV. fej. 5. §. b) pontjában kihagyandó: „a tanári nyugdíjazásuk esetén azonnal visszakapják kamat nélkül azon egész összeget, melyet az egyházmegyei nyugdíjalapba befizettek.” Ugyanezen fejezet 6. § a második kikezdésében kihagyandók: „és pedig a kaptalan tagjai az első, a szerzetesek által elhatott beneficiumok

Marianak csak azt hagyta meg, hogy az apostoloknak vigyen hirt, az apostoloknak pedig, hogy minden nemzeteket és nepeket tanítsanak. Nem számított ily könnyű csalólatra. Nem is tudott tovább ellenvetést tenni. Masra terelte a beszédet. Azt állította, hogy a katolikusok a szenteket imádják. A Szent Péterben például egészen háttérbe szorult a szent mellett az Ol-táriszentség. Igyekeztem megmagyarázni, hogy a szenteket csak tiszteljük s közbenjáróulkerjük. Hasztalan volt. Elmondta, hogy a Szent Peter régi bronz szobra előtt nézte a híveket, az arcuk elárulta a mely áhitatot, melyel ott terdelve könyörögtek. Milyen szent felemmel néztek a szent szobrára! Bizonyosan imádtak. S meg sok más vallási kérdést hozott idezve gyakran a szentírásból.

Közben még egy más ismeretlen nő is beleszólt. Soha életemben talán így nem szorultam. Vegre a finn nő sorra került a fogorvosnál.

Nem értettem őt. Divat-e náluk a vallási vitaközös? Tudáságy avagy belső meggyőződés vezető? Miért osztogat kártyákat az evangéliumot hirdető? Most már értem. E nő azok tarsiáságába tartozik, kik meggyőződve, hogy az evangélium hirdetésére kötelesek, e nemes ügyben fáradoznak.

Ime egy győnge nő mire képes! Tanul idegen nyelveket, bibliai, igaz meggyőződéssel, jó akarattal — ez látszott beszédéből — tanul-

a második osztályú díjsszeggel járulnak évenként az alaphoz. A harmadik kikezdesben kihagyandók ezen szavak: „melyik nyugdíjat akarják maguknak biztosítani” s ezek helyett beteendő e szó: „magukat.” Az V. fej. 7. §-ban előszámolt jövedelmi források gyanánt azon alapok tüntetendők fel, melyek az 1909. évben a nyugdíjalapról kiadott számadásban foglaltak, ama változtatásokkal, melyek fennebb megvannak nevezve s mint új pontok hozzácsatolandók a következők: f) a számadási kötelezett ség alatt álló minden templom-alap pénztára tiszta jövedelmének 3%-át fizetia nyugdíjalapba, melyet az egyházi számadások alapjait a központi számvevőszék állapít meg; g) minden egyházi javadalom időközi jövedelme, ha helyet test nem kíván egészen, ha helyben lakó segédlelkész vagy más pap adminisztrálja 50%-a, ha szomszéd plébános fuvar igénybevételével adminisztrálja 25%-a a nyugdíjalap-pénztárba befizetendő; h) minden, a szentszéki tanácsostól fölfelé egyházi kitüntetésben részesülő egyházmegyei pap kitüntetésekor egyszersmindenkorra 50 koronát fizet a papi nyugdíjalapba; i) azok, akik akár először, akár más javadalomból 3000 kor. vagy annál magasabb jövedelmű javadalomba lépnek, minden egyes esetben egyszersmindenkorra 50 koronát fizetnek a papi nyugdíjalap-pénztárba; j) a kíségtő összes, vagy legalább régebb en el nem kötött jövedelmét a papi nyugdíjalaphoz csatolandó.

A VII. fej. 13. §-a így változtatandó meg: az évi nyugdíj a szolgálat 1—10 évének behatólétségi évi 1600 korona. A nyugdíj a 11—30 szolgálati években növekedik az 1600 korona alapnyugdíj 2%-kal évenként, a 31—40 szolgálati években pedig 1%-kal úgy, hogy 40 évi szolgálat után a teljes nyugdíj 2400 kor. lesz.

A 14. §. így helyesbítendő: Minden egyházmegyei felszentelt pap szolgálata 1—10 évben évenként 50 koronát, 11—30 évben 60 koronát és 31—40 évben 70 koronát fizet a papi nyugdíjalap-pénztárba.

A 15. §. így fog szólni: Azon egyházmegyei papok, kik a régi nyugdíjszabályzat szerint a második osztályú nyugdíjlelteket fizettek, kötelesek az első és második osztályú nyugdíjil-

mányoz, ha tévesen is és erős akarattal eleget tesz beképzelt kötelezettségének. Nem tördöve az utazás nehézségeivel, kellemetlenségeivel, jár idegen országban, s osztogatja az evangéliumi idézeteket. Bámulatos szorgalommal figyel, fürkész minden apróságot, s van merészsége vitakozni, ha finoman és előkelően is.

Jó akaratán épülve sajnáltam tévedéseieirt. Szép és nemes a szándék, de mi haszna, ha az Úr nem a nő feladatává tűzte az Ige hirdetését. Ne tegyük mások hivatását magunkévá, ha az nem illet meg, de teljesítsük a magunkét. Minden nő igen hirdető, pap, de nem a világ piacán, hanem — s a maga módján csakis — saját családjában. Hitoktatás, mikor alig gügyögő kis gyermekét imákra tanítja, nevelő, ha lelke serdülő ágát vigyázza óvja a rossz tartsaktól, s szívébe jót, nemest osztogat. S ha saját életét — mert ebből tanul a gyermek legtöbbet — tudja magzatának mintaképül adni, oh akkor többet tett, mintha prédikálva járna be a világot.

Van egy filozófiai elv: Ex falsis sequitur tum falsum, tum verum. Vonjunk e teves dologból is helyest, hasznosat: a szent ügy iránti aldoztatkészséget, a hitnek őszinte megvallását. E két vonást becslöm az előttem ma is ösmeretlen finn nőben.

letek lözti különbözetet egyszerre 5%-os időközi kamataival együtt a régi nyugdíjszabályzat életbeléptetésétől vagy szolgálati idejük kezdetétől befizetni.

Akik szerzetes rendből, vagy más megyéből lépnek át az egyházmegye kötelekébe, kötelesek felszenteltetésük évétől számítva a tagsági díjakat öt év alatt részletekbe, 5%-os kamataival együtt az alaphoz befizetni. Azonban 40 éves korától senki sem szerzetes rendből, sem más megyéből a nyugdíjalap tagjai sorába nem léphet.

A 17. §. második része így módosítandó: „ha agghor, szellemi vagy testi fogyatkozás miatt munkára képtelenné válik s ezt két orvos szakértői véleményével s a kerületi papság többségének a szakértői véleményvel egybehangzó ajánlatával igazolja. Azon tag, ki 40 évi szolgálati évét betöltötte, orvosi szakértői vélemény, a kerületi papság többségének ajánlata nélkül tetszése szerint nyugdíjra jogosult”.

A 19. §. után új §-t beveendő: a nyugdíjalapból egyedül és kizárólag a 17. §-ban megszabott módon nyugdíjak utaltassanak ki, ehát semmifele segélyt sem plébános, s em segédlelkész a nyugdíjalapból nem nyerhet.

A VIII. fej. régi 20. §-a, mely most 21. §. leendő, e) pontja így változtatandó meg: fegyelmi uton a papirendről senki se bocsáttassék el, hanem inkább irodai munkára alkalmaztassék.

A IX. fej. régi 22. §-a, mely most 23. §. leendő, így módosul: Jelen szabályok megerősítést végett a püspöki hatóságához felterjesztettek és 1911. év január 1-én lépnek életbe.

A X. fej. 24. §-a, mely az új szabályzatban 25. §. leendő, így változtatandó meg: jelen szabályzat életbeléptetésétől számított öt éven belül bekövetkező munkaképtelenség esetében senki — még ha 40. szolgálati évét betöltötte volna is — sem részesül 2000 koronánál magasabb nyugdíjban!

Ime uraim! bemutatam e nagy gonddal, körültekintéssel és fáradtsággal összeállított munkálatunkat, mely — mint mondtam kezdetben — főpásztorunk magas színe előtt fekszik. Munkánk emberi munka lévén, fogyatékos és hiányos s épen azért közöltem a kerületi papság nevében, s majd ha a paptestvérek elé fog kerülni, ne találja véletlenül, hanem ebből mindenki tájékozva lévén, legjobb tudása szerint vegye ki a maga részét.

Lörincz Sándor,
plébános.

ŐSZI BÉRMAÚT.

(Vicc. — Apanagyfalú. — Betlen. — Beszterce.)

A v a s a s s z e n t i v á n i fogadtatás után Püspök úr úti programját némileg megváltoztatta, amennyiben a vicei templom tervezett konszkrációját egészségi okból tavaszra halasztotta, s a Szentmátéban L á z á r János tett látogatást kibővítette 61 gyermek megbérmálásával. Innen 25-én délben kísérve Lázár és Flórián négyes fogatával Vicebe érkezett. Vice a főpásztor megjegyzése szerint mai napra központtá változott. A diszes kapunál K e v r i g Gábor szolgabíró üdvözölte öngyméltóságot. A főpásztor kegyes válasza után a templomból kijött körmenet a plébániára vezette őt. A templom ajtajában a ker. görög kath. papság és N o s z k ö besztercei plébános jelentek meg. L á s z l ó János plébános mondott beszédet. A beköszöntő beszéd után, melyben a főpásztor a templom konszkrációjának elhalasztását megokolta, s programját elsorolta, a halottakért mondott könyörgést. Majd a tisztelgéseket

fogadta öngyméltósága. Tisztelgett a gör. kath. esperesi kerület, a járási jegyzői testület, az orvos és gyógyszerész, a vidéki intelligencia, a ref. presbyterium és a róm. kath. egyháztanács. Majd 42 teriteki ebéd következett, mely alatt a Püspök úr jó egészségi állapotra való kedves-séggel beszélgetett mindenkivel. Délután nagy aratás volt a lelkekben, úgy, hogy másnap 400 nál többen járultak a szentaldozáshoz. A bérmáltak száma 161. A szépen festett templomnak igen nagy ékessége a gyakori szentaldozás és élénk hitélet.

26-án d. u. A p a n a g y f a l ú b a ment a főpásztor. Új járásba lépven, a határon B á r d y Géza főbíró vette át a menet vezetését. A diszkapnán V e i s e l gondnok üdvözölte öngyméltóságot. Kuriozunként megemlíthetjük a gör. kath. lelkész négy nyelven mondott köszöntőjét. Egy haladás! — mondta a főesperes úr, ki a bérmáuton megfiatalodott, nyolc évvel előbb még öt nyelven beszélt a kolléga, lehet, hogy jövőre már csak épen a magyar nyelvre támaszkodik (?). B o e h k o r Ferenc plébános a nagy elődök építette templomban üdvözli azt a nagy utódot, ki lelkeket szerez, s kegyelmet oszt a régi falak között. Külömben itt kevés a hívek száma, a jó románok betöltik a külömben szép, de eieggé üres templomot.

27-en D é s következnek, a járas határában a dési főbíró: G a j z á g ő áll a negyes után. 28-án D é s a k n a, 29-en S z e n t b e n e d e k, 30-án B a l v á n y o s v a r a l j a. Kis hitközség, de azért egyik tisztelgő a másikkal adja az ajtót. Külömben is feltűnő az egész bérmáuton, hogy a felekezetek is mindenütt nemcsak tisztelgással, üdvözlésekkel, de harangzúgásokkal is adóznak a főpásztoroknak.

1-én érkezett a Kegyelmes úr B e t l e n b e, hol az áldozatkész „F l o t h papának” lesz vendége. Diszes diadalalkaput emelt Betlen hitközsége. A diszkapnán a község, a templomban K a l i t Ferenc plébános köszönti a főpásztort. Nemcsak, hogy egy hivatal sem maradt távol a hódolattól, de még az izraelita hitközség is képviseltette magát. Nem úgyan ugyan, hogy a főpásztor szavai után könny fakad a szemekből, de annyi meghatottságot, mint Betlenben láttunk a hívek arcan, talán sehol sem tapasztaltunk. Talán az árvaság tudata, hogy két templom mellett nincs lelkipásztor, s a vigasztalás egyszerre ily nagy áldása sajtolt annyi könnyet a lelkéből. Egyebirant itt sok számos gyónó és áldozó volt, s a bérmalandók is elég számosan jelentkeztek.

3-án B e s z t e r c e felé indult Kegyelmes Atyánk. A határon U r a n y i besztercei főszolgabíró jött előnkbe. Kedves jelenetnek voltunk tanúi Szépnvir szász községben. Az alig 500 lelket számláló községnek mintegy negyven tüzoltója kivonult, a községi rezesbanda rendeződött, miközben a lutheranus lelkész lépett a főpásztor kocsija mellé s ékes német nyelven mondott üdvözlő beszédet. Szemmel láthatólag jól érintette a főpásztort e meglepetésszerű fogadtatás, s szintén némül beszélt.

Beszterce valóban impozáns. A város összes harangjai szólnak. Mindjárt a város végén a tanács jelenik meg. Ott látjuk F e j e r v á r y főispánt is. A polgármester német nyelven beszél, s a főpásztor szintügy válaszol. Jól esik, midőn az ősz L a i n t n e r Elek főerdőtanácsos és főgondnok magyarul meleg szavakban szól Püspök Atyánkhoz, s kellemes besztercei napokat kíván számára. „Mindig jól találtam magam Besztercén”, volt a kegyes válasz. Egy diadalút volt innen a templomig, melynek közepében remek fenyőgalyba és nemzeti zászlókba öltöztetett diszkapú állott. Fehérruhás leánykák

nyújtanak csokrot a Püspök bácsinak, s rengeteg neptömeg tölti be a tágas utcat. No itt a hagyományos beszélgetési rendezőnek fehér szalaggal vállán van dolga, meg is felel neki hivatalosan. Csupa fény, csupa dísz. A templom kapujánál N o s z k ö B e l á plebános a papság élén ékes szavakban esetelnie a belső örömet, melyet a nagy főpap mindenütt, itt is a szívekben felfakaszt. Azt hinné az ember, hogy no itt vége a főpásztor egyszerű, lélekbe hulló beszédmódjának. Nem, aki úgy keresi a lelkeket, mint Ő, fellengőssé sohasem válik. Egyszerűen, majd magyarul, majd nemet nyelven szól, nehogy egy is legyen, ki át ne értené az üdvösség nagy napjainak jelentőségét. Kedvesen felelték a kávé osztogatást a vendégeknek, s meg abba is beleegyeztek, ha a rendező nem hirtre, de hatra parancsolja gyóntatni. Délután rendkívül sok gyermek gyónik. A főpásztor olvasót mond. Mily fáradhatatlan, újra és újra a néphez fordul a titkok mélységére figyelmeztetve minket. Külömben az áldozók száma 300-t meghaladja, béralkozás 150. Mindket nap 30—30 teretű ebéd. Tisztelt a főispán, közös hadsereg, honvédség, vármegye, törvényszék, pénzügyigazgatóság, erdőhivatal, járásbíró, főszejtőbíróság, oltáregylet stb. Fényessé tette külömben a mai napot a király névünnepe is.

Értesítés.

Tizedik fordulóhoz ért ama korszakos esemény, hogy a magyar katolikus társadalom első országos gyűlését rendezte.

Megmozdult a hívek tömege, hogy megindítsa a szervezkedést, mely minden feltörekvő eszmének erejét adja. A tétlenül heverő energia céltudatos felhasználásának ideje megkezdődött. A magyar kereszténység kilencszázados évfordulójának ragyogó emlékehez fűződik a mi lelkesedésünk első fellobbanása. Évtized munkájának eredménye bizonyítja az első kiáltás százszoros visszhangját.

Hogy ma már lobogó lánggal ég a felszított parázs győne pislogása, az a magyar katolikusosság szunyado erejének fokozatos ébredéséről tesz tanúságot.

Ennek a fejlődésnek továbbvitelére, az előrehaladásnak akadálytalan biztosítására hívjuk fel mindazokat, kiknek szíven fekszik a katolikus érdekek hatályos megvédése.

a X. katolikus nagygyűlésre,

melyet az Országos Katolikus Szövetség, mint a katolikus nagygyűlések rendezője, az 1910. év november havának 13., 14. és 15. napjain Budapesten rendez.

A Nagygyűlés röviden a következő:

November 13-án, vasárnapon reggel 9 órakor Veni Sancte. 11 órakor I. nyilvános (ünneplés) ülés. Délután 3 órakor a Népszövetség diszülése. 5 órakor három templomban szentbeszéd és ájtatosság, az őszi időjárás folytán elmaradó Eucharisztikus körmenet helyett. November 14-én, hétfőn reggel 8 órakor szentmise. Dél előtt: körök, egyesületek, szervezetek és intézmények ülései. Délután 3 órakor szakosztályi ülések: I. hitbizalmi — charitatív szakosztály. Tárgyai: hitvédelem, kongregációk, családvédelem, szegény ügy stb. II. Közművelődési szakosztály. Tárgyai: keresztény művészet, sajtó, irodalom, népkönyvtár, iskolai és szabad oktatás, ifjúsági mozgalmak stb. III. Szociális szakosztály. Tárgyai: mezőgazdasági, ipari, kereskedelmi ügyek stb. 5 órakor II. nyilvános ülés. Délután 3 órakor zárt ülés. 5 órakor III. nyilvános ülés. Este 8 órakor ünnepi lakoma.

Jelentkezés 1910. november hó 1-éig az Országos Katolikus Szövetségnél (VI. Ferenciek tere 7., III. lepcső, I. emelet), ahol a tagok a részletes programot, jegyeiket, jelvényeiket s utazási igazolványukat kapják.

Vasuti igazolványok darabonként és személyenként 20 f. árban kaphatók.

A nagygyűlési jegy kétféle. A tagsági jegy ára 5 korona, mely minden ülésre szól, a nyilvános ülésekre állandó ülőhelyre jogosít és egyuttal előfizetés a nagygyűlési évkönyvre. A belépőjegy ára 1 korona, mely, a zárt ülések kivételével, minden ülésre szól. A jelvény ára 30 fillér.

Az ünnepi lakomára legkésőbb 1910. november 10-éig kell jelentkezni. A 4 koronás jegyet szintén a Szövetség árusítja.

Tömeges jelentkezéseket legalkalmasabb a plebániák és az egyesületek útján megtenni.

Budapest, 1910. évi szeptember hó 15-én.

Az Orsz. Kath. Szövetség.

— Személyi hír. Forster János szent-széki tanácsos, lapunk munkatársa városunkban időzött és a püspöki aulának volt vendége. Lestya József püspöki aktuarius hivatalát elfoglalta.

— A Magyarok Nagyasszonya ünnepén vették fel a papnővédekben az unjocok a kék reverendát. Reggel a lourdesi Szűz szobor előtt volt a ruha megszentelése beszéd kíséretében. Ugyan ekkor egy első éves convertita theologus először járult a szent áldozáshoz.

— Október 6. A helybeli főgimnázium új-sági önképzőköre, hagyományos szokásához híven — az idén is diszgyűléssel ünnepelte meg az aradi tizenhárom kegyelet emléket. Rövid program keretében lelkes és szép beszédet mondott Rózsa József VIII. o. t. elnök; erzelmes és hatásos felolvasást tartott Barath Béla VIII. o. t.; megfelelő sikerrel szavaltak: Chirilla János VIII. o. és Fejér Manó VI. o. tanulók. Gyűlés előtt a Himnusz, végén pedig a Szózatot énekelte az ifúság.

— A kath. nagygyűlés. Budapesten nov. 13—15. napjain lesz. A főpásztor a részvételre így buzdítja papjait és híveit. „Tiszteltendő paptestvéreim, nemcsak azok, kik a megelőző gyűlésekben résztvehettek, de azok is, kiknek még e szerencsében részüket nem volt, jól tudják, hogy jelen körülményeink között mennyire kivánatos a katolikus hívőknek e nagyfontosságú össejövetele. Azért mindazok, kiknek körülményei erre kedvezők, nemcsak maguk fognak megjelenni, hanem tehetősebb híveiket is arra határozatosan buzdítani, hogy minél számosabban ébredjenek ott tevékeny kath. életre s apostolai legyenek annak vidékünkön. Eredménytelenek a kath. nagygyűlések idáig sem mondhatók, de hovatovább több eredményt várunk Isten után. Minden kath. nagygyűlésnek támasztania kell legalább néhány tényleges katolikus, kiknek öntudatában él, hogy nem elég a kath. név, hanem aszerint élni is kell, meg ez sem elég, küzdeni kell, amint kinek-kinek Isten tehetségül adta.” (XI. pásp. körlevél.)

— Sajtóvásárlás. A főpásztor intézkedés szerint (XI. körlevél) egyházmegyénkben október h a r m a d i k v a s á r n a p j a a sajtóé. „Lelkesíteni, buzdítani kell a híveket alkalmas időben kéznél levő érvekkel, hogy áldozzanak, sőt örömmel áldozzanak, amint nem sajnálja a jó gazda, hogy terményét jég ellen, házat tűz ellen, egészségét járvány ellen megvédje, biztosítsa. S nem-e becsesebb javak forognak itt

kockán akárhányszor?! Egy szóval, szükséges-e a sajtó, a jó irányú sajtó, a katolikus sajtó? Ez ma már nem is kérdés, hanem tudat, melyet keservesen szereztünk ellenségeinktől, kik — amint láthatjuk — egyszerre zúdítják a hajtókerék segélyük folyamát, melyet mi cseppenként sajtoltatunk ki, mert azt a gyakorlati tanulságot nem vagyunk hajlandók tőlük elsajátítani, hogy anyagi eszközök hiányában a sajtó sem mozdulhat lendülettel. Miért hogy itt is a sötétség fiai okosabbak a világosság fiaián? s miért fukarkodnak a jók érdekeik megvédésére hozandó áldozatban, mikor a tévelygők annyira bőkezűek saját és mások kárhözátára.

— Választmányi gyűlés. Az Erd. rkath. Irodalmi Társulat választmánya a pénztár megvizsgálása céljából október hó 11-én a gyulafehérvári róm. kath. főgimnázium első emeleti tanácstermében rendes gyűlést tartott. Körödy Imre pénztáros jelentése szerint 1910. április hó 15-től bevétel volt: 1966:50 K., kiadás: 1491:83 K., tehát pénztári maradvány 474:70 K.; a társulat vagyoni állapota pedig 7957:65 K. A rovacsolás megejtése után a pénztárosnak lelkiismeretes és buzgó munkájáért elismerő köszönetmondtak. Új rendes tagok bejelentettek: Soóthy Gyula főszerkesztő Bodóy Ferenc gyulafehérvári főgimnáziumi tanár. Körödy Imre pénztáros pedig Körödy Mihály csikszentmiklósi plebánost és Dr. Cséke Vince gyulafehérvári ügyvédet. A társulati hetilap kiállítása a nyomdászunka drágulása miatt lapszámonként 12:50 K. költséggel emelkedett, így egy szám kiállítása 57:57 K.-ba kerül. A jegyzőkönyvet hitelesítik: Tamási Aron, Körödy Péter dr. és Balás Endre dr. vál. tagok.

— Halalozás. Lapunk zártakor vettük a lesújtó hírt: Frölich Gyula gyógyszerésznek kedves, fiatal, vallásos leánya, Lujzika váratlanul elhunyt Budapesten a Pajor-szánatörnyben, ahová csekélynek látszó bajának operálata végett jó anyja fölvitte. Társadalmi életünkben kedves, szerény modorú mindenki szerette, vallásosságával példát adott intelligenciáknak. Oltáregyesületünk legmunkásabb tagjainak egyikét veszítette el benne. Mielőtt Pestre utaztak, a zárdá templomban megáldozott. Jó lelke már Isten előtt van s onnét esdi le a lesújtott szülőkre az Isten akaratában való megnyugvás kegyelmét. Temetése f. hó 13-án d. u. 3 órakor volt a vasúti indóházból. A szt. mise érette 14-én d. e. 9 órakor lesz a zárdában. Nyugodjék bekeben!

— Az oltáregyleti kérvények érkeznek ugyan, de a lényeges hibájuk, hogy a beküldött összeget nem tüntetik fel; addig pedig félretétbe helyeztetnek. Templomi zászlókat és szőnyeget nem ad egyesület.

— Esperesi beiktatás. A felsőkeresési kerület folyó évi október 6-án tartotta Madarason őszi koronagyűlését. Az ünnepélyes szent-ségimádáson kívül az össejövétel fénypontját B a l l ó János madarasi plebánosnak az esperesi hivatalba való beiktatása képezte. Mint a harc tüzéből diadalmasan visszatérő hadvezért a győzők serege, úgy öveztek körül a 28 év óta önzetlenül működő lelkipásztort hívei a kitüntetés ez órájában, s jellelül az istenes vezetésnek, tömegesen fogadták szívükbe az angyalok eledelet. Hozzájuk csatlakozott, a hívek örömeiben lelkesen osztozott a kerületi papság, melyet Felcsik örökijű, vezetésre termelt és hivatalos magaslattal álló főesperese, épen azért hívott ma ide, hogy a kegyelmes Püspök úrnak ujonnan feltárt tisztafényű, minden szennytől ment szemében gyönyörködjen, s kitüntetett barátját, mint repkény a tölgyet, ragaszkodó barát

szeretettel körülöveze. És helyesen, mert B a l l o János nagyon is beleillik ebben az esperesi gárdába, mely a felsíki kerületnek erős oszlopát képezi. Mint a főesperes úr mondá: Balló lelke magas és egyenes, mint az a fenőfő, melyből árbofát készítenek, szive aláztos, mint a völgy ölet diszító ibolya, szemei nyílt tükrei annak az önzetlen, kétszínűség és hízélgés nélküli emberbaráti szeretetnek, mely szigorú kötelességtudással egyesülve kebelét elárasztja. Szerencsés, tiszta kezű pap, kinek kulisszák mögé nem rejtetet cselekedeteit mindig anyagi és lelki áldás kísér. Mint ílyet találta a soha sem keresett kitüntetés, mint ílyet üdvözöltek széles e hazában, közel és távolban élő barátai. Mi pedig, kik kitüntetésé után oly régen és sávörög epekedtünk, kívánjuk, hogy önzetlen munkálkodásban éljen sokáig, s érje meg azt, hogy nemcsak a derekát, de okos fejét és munkabíró vállait is egykor fedje violaszínű ruha.

— **Társas vacsora.** Szombat este fel 8 ó. Meisel apát-plebános apattá történt kinevezése alkalmából, a Transslvania egyik termébe társas vacsorára hívta össze a brassói r. k. egyházközség vezető férfait. Jelen volt Medgyesről P. Kó r i Ottó rendtartományi főnök, Segesvárról Gál főmérnök. Szeretettel és hálaát akarta kifejezni ezzel az apát-plebános, mint üdvözölő beszédben mondotta, azon bizalomért, mellyel kezdte őta az egyházközség részéről találkozott. Ajánlta, hogy jó volna, ha időnként összejönnének, s egyháznak ügyeit közösen meghányónk-vetnők. Megszívlelendő ajánlat, mely sok jónak lehetne forrása. Ma csak egyesület erővel küzdhetünk a támadásokkal szemben. De ily számottevő, tekintélyes férfiak egyesületéből csak a legbiztosabb siker származhat. Így értek el szép eredményeket a német katolikusok is. Végül kérte, hogy toasztokat ne mondjanak, hanem elhelyett családian érezzék magukat, mint testvérek, egy nagy család tagjai. Ezután dr. V a j n a Gábor főgondnok felolvasta Kegyelem Püspök urunknak táviratát, ki az apát-plebánost ez alkalommal üdvözölte. Dr. Vajna azzal fogott ki, hogy ha nem szabad toasztozni, legalább énekeljünk s a pápai s nemzeti himnusz állva énekelte végig az egész társaság. Mindvégig jó kedélyhangulat uralkodott. 80-an voltak jelen.

— **Egy felköszöntő.** (1910. X. 1. Betlen. F l o t h F e r e n c z A d o l f.) „Aki az atyának, fiúnak és szentlélek Istennek nevében, a kényelmet megtagadva jön, hogy meggyőződésének tisztaságával az Isten ígéjét hirdesse, a lelki betegéket meggyógyítsa és Isten számolyához emelje, a szomorúakat, az árvákat, özvegyeket megvigasztalja, az élet küzdelmeire bátorítsa, a tévelygőket az egyenes útra vezesse, a megtért bűnösöket bűneik bocsánatával, az Egék áldott kegyelmének esedezésével biztosítsa, a halottakról kegyeletesen megemlékezve, lelki üdvözülésükért imádkozzen, alázattal leereszkedve híveihézt krisztusi szeretettel, a hit, remény, szeretet és békét hirdesse, legyen mély meghajlással ihletett szeretettel üdvözölve. Excellenciát, egyházunk dicsőséges fejedelmét a min-

denható Isten kegyelme Anyaszentegyházunk és Szent István koronája fényének emelése, Mária országának, nemzetünk boldogításának nehéz munkájában segítse és tartsa meg egészségben kivalóságának oly felérhetetlen magasságán, melynél földi méltóság magasabban, fénylőbben nem érhet el, hogy szeretettjei, tisztelői az illusztris papság imádó hívei hosszúra terjedő életén át imádatlalt tisztelhessek. Isten hozta Excellenciát, kérem kegyeskedjék ezen nagyon is szerény otthonában jól találni magát és rendelkezni”. (Közöltük a nagylelkű alapító iránt való hálából szóról-szóra!)

— **Felavatás.** Nagyszonyunk ünnepén Brassóban a szt. ferencndi nővérek kápolnájában lélekemelő ünnepélynek voltunk tanúi. 50 cseledeleány lépett Mária leányai közé. A felvételt Meisel apát-plebános végezte fényes segédlettel. A jelöltek egó gyertyával, Mária-dalokat zengedezve vonultak be a kápolnába. A Szentlélek segítségül hívása után Nagy Béla s. lelkész, a cseledelelelton vezetője lépett a székre s rövid, de velős beszédben fejtekte ki az ünnepély jelentőségét. Felhívta, hogy legyenek szűz Máriának tiszta lelkű leányai, mert ilyenek illenek a szűz Anyához. Azután kezdetét vette a felavatás. Végül Meisel apát-kanonok intézett könnyekig megható beszédet a felavatott tagokhoz, szívükre kötve, hogy a szűz Anyáról ne feledkezzenek meg az életnek semmitéle körülményeiben s akkor a szűz Anya sem hagyja el.

A lelkek ünnepe volt ez, egyszerű, de annál bensőségesebb; olyan lelkeke, kiket akkor szelleme még nem rontott meg; kiket a hitlenség jégkerge még körül nem vett. A katókómbák mélyen hívő keresztényei ünnepelhettek így; azok ajkairól zenghettek ily bensőségesebb sz. Mária dicsérete; azoknak szíveben élhetett ily forró vágy szűz Mária méltó gyermekeivé lenni. Mintegy 300 tagot bocsátott már ki a cseledeleányok M. kongregációja az életbe, kik a keresztény restaurációnak mégannyi lelkes munkásai.

A város bűnügyi statisztikája arról tesz tanúságot, hogy a cseledek erkölcsi színvonala az utóbbi években emelkedő felben van, mi nyilván a cseledeleányok kongregációjának fejlődésével kapcsolatban.

Oly tény ez, melyet megcáfolni nem lehet. A hitellessen harcban a kongregánisták a zászlóvivők. Úgy bátran mondhatjuk azt is, hogy a magyar hazaszeretben is. Azért mondja a költő:

„Máriát, ha áldva nem dicséred, koresmgyar vagy, rontva ősi vérek.” Tehát fontos érdekek szolgálatába áll a cseledeleányok M. kongregációja. Nemesak rájuk nézve bir nagy fontossággal, hanem azokra is, kiknek szolgálatában állnak ők. Gyakran a legjelentékenyebb szerepet viszik a családban. Rájuk bizzák házuakat, vagyonukat, rájuk bizzák legdrágább kincsüket, gyermekeiket éppen a legfogékonyabb korban. A milyen az anya, olyan a leánya, mondja a közmondás. De ép így azt is mondhatjuk, a milyen a cseledeleány, a dajka, olyanok a gyermekek. Nem lehet tehát eléggé hangsúlyoznunk,

mily üdvös hivatást tölt be általában a Mária-kongregáció.

Ez az igazi székely akció, nem a kongresszusok és bankettek.

Azért tisztelettel kérjük csiki, haromszéki és udvarhelymegyei paptársainkat, figyelmeztessék a szöszékről a szülőket, kik leányukat Brassóba küldöttek vagy küldik szolgálni, hogy egyzersmind a szent ferencndi nővérek vezetése alatt álló cseledeleleltonba is irassak be. Jelenleg k. b. 420-an vannak a cseledeleltonban, de mi ez az itt szolgáló székely cseledeleányok nagy számához viszonyítva? Egynek nem szabad elvezni az azokból, kiket az Úr reánk bízott!

— **A katonák privilegiuma.** A mult számunk tárcacikkének visszhangjakép közölhetjük, hogy van rá gondja a katonákra X. Pius pápának is, amikor azt engedélyezi, hogy a katonák a megszentelt skapularét maguk is feltehetik maguknak.

— **Figyelmeztetés a sétálóknak.** A városban ne sétálj, mert telve van bacillussal a levegő; a vár körül ne indulj el, mert bűzös légrétegekben kell keresztil törtétni; a várbán a szemetdombok akadályoznak. Hal hol sétáljunk? Új be a szabádba vagy a kaszinóba s a jó levegő szívást hagyj el a fagyos téli napokra.

— **Szent-Imre Egyesület** elnök választása és tisztikarának megalakulása, mint jeleztük, Kolozsvárt megtörtént. Elnöke P. Jánossy Béla dr. lett. Melleje a tisztikar és a választmányi tagok igazi lelkes gárdája csatlakozott. Oly reményekre jogosít mindez, hogy az „új levegőjű élet”, amely e réven bevonult a Szent-Imre-Egyesületbe csakugyan „megsyeje” lesz a Sz-Imre-E. egészen új fejezettel kezdődő életének!

— **A székely vértanúk.** E hó 9 én Szamosfalván, a székely vértanúk emlékoszlopánál, kivégeztetésük 61-ik évfordulója alkalmából előkelő programmal hazafias elűnkünepet rendeztek. Kolozsvári egyetemi ifjúság zászlós csapat jelentékeny részt vett ebben az ünnepélyben, valamint Kolozsvár előkelősége is.

— **Műgyetemi Diákokthron** (Műgyetemi Segélyegylet Háza) alapja javára a budapesti új Műgyetemi 1910. május 25-én Ó Felsége a király és József kir. herceg az egyesület védnöke jelenlétében megtartott zárók elhelyezési ünnep alkalmából megindított gyűjtést rendező egyesület elnöksége felkéri azokat, akik gyűjtőiveiket még nem küldöttek be (ca. 90%), hogy mivel a gyűjtés Budapest székesfőváros hatósági ellenőrzése alatt van és az ivate beküldésének határideje szept. 1-én már lejárt, ivatek lehetőleg hamarosan beküldeni sziveskedjenek.

† Kersch Ferenc 1853—1910.

Győzsa van a magyar kath. zenevilágnak; meghalt váratlanul Kersch esztergomi karnagy. Nem kell magyaráznunk ki volt ő. Tele egyházi szellemmel, nagy zenei tehetséggel s sziklaerős hittel. Csak ilyen lélek tudott alkotni olyan „Reguie m”-et s csak ily lélek tudta megalkotni az ő Misereré-jét és Dies irae-jét. Őt vagy hat év előtt Főpásztorunk meghívására nálunk is járt s előadásokat tartott a

FIGYELEM!
"AIDA" VERGE és "BLUE STAR" CONTINENTAL

CIGARETT APAPIROK CSAK AZ ITT LÁTHATÓ KÉPEKKEL VALÓDIÁK.
:-: ÓVAKODJUNK ÉRTÉKTELEN UTÁNZATOKTÓL! :-:

papnövendékeknek a gregorián énekekről. Sursum Cordája örökké emlékeztetesse teszi nevét. Nyugodjék bekeben!

— **A marosvásárhelyi főtéri Szent Ferenc-rendiek vezetése** alytt álló római katolikus elemi fiúiskola növendékei az aradi vértanúk emlékére s a Magyarok Nagyasszonya tiszteletére 1910. évi október hó 9-én bazafias gyermek estélyt rendezett a szülők és érdeklődők nagy részvétel mellett. A tiszta jövedelmet hazafias kirándulások és a szegénysorsuk felségítésére fordítják.

— **Az alkohol és a szerelem.** Ilyen címmel, a hó 8-án Kolozsvárt, tartott Dr. Lechner Károly egyet. tanár előadást az egyetem aulájában. A kolozsvári közönség már eleve óriási érdeklődést tanúsított az őszbeborult tudós professzor előadását meghallgatandó. Hogyan is beszélhet egy öreg tudós a szerelemről? Lechner fejtegetései során kimutatta, hogy kezdve a mikroszkopikus előlényektől egészen az emberig a szerelemnek ugyanazon nyilvánulását látjuk. Mindenütt az érzések egyforma skálája található. A szerelem nem egyéb mint a rejtett anyagainak, zsír és efféleségek komplexuma, amely különböző érzéseknek színhelye, nevezetesen az egoisztikus és altruisztikus érzéseknek. A szerelem voltaképp egoisztikus érzésekből áll, de amelyekhez az altruisztikus érzések kapcsolódnak. Minél több az utóbbi, annál szebb, ideálisabb a szerelem. Amde az alkohol a sejti zsírokat, amelyek a szerelem inductorai, tönkre teszi, elvonja, csökkenti az altruisztikus értéket és az egoisztikus, értéktelen, illórtelők érzéseket juttatja érvényre. Az alkohol tehát megfosztja az igazi szerelemtől is, s bünné silányítja azt!

— **A tudóvszerekért.** A budapesti József kir. herceg Szanatorium egyesület a tudóvszerekben sívlődő ezerek nevében fordul ez alkalommal is a könyvörületes szívekhez. Könyvnyitük meg adományokkal e nemescélú és a nemzet életgyökeret támadó ellenséggel küzdő intézmény nehéz feladatának teljesítését: Nem kíván sokat egyesektől, sok kevés egybegyűlvé nagy segítséget nyújt szenvedő honfitársainak s kiki felajánlhatja kedves halottait Rójuk le tehát most is a Mindenszentek-napi évi csekély adót készséggel. Jövedelmény lesz ez és egyben hitvallás a szentek egységéről. Az adományokat szokas szerint a kerületnek esperesi hivatalai fogják közvetíteni (XI. körlevél).

— **A keresztény magyar család lapja: Az Élet,** szépirodalmi, kritikai hetilap. Szerkesztő: László Alajos Főmunkatárs: Pórhászka Ottokár Előfizetési ára: Egy évre 20, félévre 10, nagyedevre 5, egy hónapra 2 korona. Az Élet kiadóhivatala: Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 28/b. Ne legyen városunkban és vidéken egyetlen keresztény család sem, hova az Élet hetilaphoz ne nem kopogtat. Tessék mutatványszámot kérni. Budapest VII. Damjanich-u. 50.

— **Nyilvános köszönet.** Alulírott köszönetet mond a Szent-István-Társulat Elnökségének a ditrohódosi román. kath. tanulóifjúság részére a kéresemre küldött 10 db. nagy, 10 darab kis katecét, valamint az I. osztályosok számára küldött 10 db. Abécés könyvért és a saját rezemre adományozott Dreisziger útmutatóért. Fülp Ferenc r. k. anitó.

— **A felárú vasútiúgy** kedvezményben részesülnek továbbá meg: 1) a nem állami tanító, tanítónő- és óvónőképző intézetek tényleges tanszemlézete; 2) az iparos tanonciskolák okleveles tanítóit is. (XI. körlevélből.)

— **Kultúrellet.** Szamosújváron egy műasztalos elhatározta, hogy iparának fellendítése és megkönyvítése céljából, tekintettel a villany alkalmas fölhasználására, műhelyét gyárilag fogja

berendezni és egy 5 ló erejű motort fog beallítani. Az iparhatóság — minthogy e tekintetben a szomszédok kihallgatása és beleegyezése mellett határoz — beidezte a szomszédokat, de csak egy öreg csizmadia jelent meg.

— Suhányi egy 5 ló erejű motort ohajt beallítani műhelyébe — tette föl a kérdést az iparhatóság — van e valami kifogása?

A csizmadia nagyot nézett s aztán politikai nagyképűkoddással így szólt:

— A motor beállítása ellen nincs kifogásom. De kifogásolom az 5 ló v a t. Suhányi közvetlen szomszédom. Műhelye házam falával érintkezik. És bekövetkezhetik, hogy az 5 ló erő, sok rugdalozás közben a házam falat befogja dönteni. Egyébként a motor ellen nincs kifogásom.

Erre az iparhatóság körében általános derülttség következett.

— **Időjárásunk** a hétfő éjjeli esővel jobbra fordult; a por már kiállthatatlan volt. Az esők a szőlős gazdák is örülnek, megpuhul a szőlőszem és több lesz a must.

IRODALOM. MŰVÉSZET.

* **Ruville újabb könyve.** A mult héten egy rövidke hír tudatta az „Alkotmány” olvasóival, hogy Nagyváradon a lutheránus iskola rektora Szuszai és Ruville könyveinek olvasása után visszatért az Anyaszentegyházba. Pár napra újabb hírt hoztak a lapok. Ruville Albert, a híres konvertita újabb könyvet adott ki. Hamarosan megrendeltük és bár sohasem kételkedtünk Ruville megterésének őszinteségében, az újabb könyv olvasása után arra a meggyőződésre jutottunk, hogy Ruville lesz az a gondviselő szerző ferfi, aki a vallást és egyházat üldözö hitetlen tudósoknak gatat emel és azt mondja — ne tovább! Ruville legújabb könyvének címe: „Das Zeichen des echten Ringes.” Az ismeretes mesét veszi Ruville kiindulási pontul és azt kérdezi, miről lehet megismerni a valódi gyűrűt, — Krisztusnak igazi vallását. És esodálatos, az egyetemi tanár, kinek történeti munkáit még a német politikai világban is nagy érdeklődéssel olvassák, a híres tudós a mai világban csaknem ismeretlen szót ír papiruszá és azt mondja, „hogy Krisztus igaz egyházának kell látható jellel birnia és ez a látható jel nem más, mint — az alázatosság. Könyvet két részre osztja a szerző. Az első részben a mély vallásos meggyőződés erejével beszél az alázatosság elvességéről, (I. fej.), visszaszerzéséről (III. fej.), megőrzéséről (IV. fej.), megtagadásáról (V. fej.), a góg dialmáról (VI. fej.). A második részben gyönyörű elmélkedéseket nyújt Jézus alázatosságáról (VIII. fej.), a pásztorok (IX. fej.), Mária (X. fej.), a hívek (XI. fej.) és a tudomány (XII. fej.) alázatosságáról s a XIII. fejezetben igen kedves útmutatást ad a lelkipásztoroknak arra nézve, hogy miként kell a masvallásúakkal előforduló harcban az alázatosságot megőrizni. Mindezek a fejtegetések nem csupán érzelmi motívumokból összeállított elmélkedések, hanem a komoly, igazságot kereső és szerető, tudós egyetemi tanárnak szigorú kritikán átszűrt gondolatait, melyeket igen igen jó lélekkel ajánlanánk elsősorban protestáns testvéreink figyelmébe, de katolikus hittestvéreink is lelkiházzal forgathatják. Megtanulják belőle szeretni egyházukat és apostolokodni érdekében. Ruville könyve valóban esemény és kívánatos volna, hogy magyar nyelven is mielőbb megjelenjen. — (Ruville megterését ismertető könyve magyarul megjelent és kapható dr. Péter

Antal theol. tanárnál Gyulafehérvart. Reméljük, hogy ez újabb könyv is nemsokára megjelenik a magyar könyvpiacra.)

* **Szövetség-naptár.** Sas szárnyakon rohog az idő. Sokan azt mondják, frázis. Pedig nem egészen az. Van benne sok tartalom és igazság. Hiszen alig mult el a kánikula, máris beköszöntött a kalendárium szezon. És a kalendárium szezon is nekünk ad igazat. Régen valljuk, hogy a Katolikus Népszövetség végtelenül hasznos, előrelátó és praktikus intézmény. Mig a hirdetési panamak patentirozott mesterei, az „Ezer jó”-ról címzett naptárak gyárosai hosszan alkudoznak a redakciókkal, vajjon hogy is lehetne jobban befogni a nagyközönséget, — különösen a falu népet — a Népszövetség szeptember végén hamarosan széküldi tagjainak ingyen, 1911. évre szóló, pompásan szerkesztett kalendáriumát. Különböféle cikkeket, elbeszéléseket, költeményt, hasznos tudnivalót, sikerült képeket, elmués adomákat olvasunk benne. Nem irunk kritikát róla. Elég ha megemlítjük, hogy a szerkesztésben kath. társadalmunk leghivatottabb, legelőkelőbb emberei vettek részt. Dr. Fischer C. Ágost kassai püspök, Zboray Miklós dr., Haller István, Huszar Károly orsz. képviselő, Kincs István, Szepessy László, Moldoványi Gyula dr., Domonkos István, Bonta Károly dr., Kutka Miklós dr. és Ernsz Sándor dr. vezérgazdátó. A mult évvel szemben is határozott haladást mutat. Szükséges és hégazgató része a szövetség-naptárnak a „Budapesti útmutató”, mely a nevezetesebb kath. és köztintemény címe fölül tájékoztat. A szövetség-naptár kétségtelesen egyik leghatalmasabb tényezője és hordozója a keresztény kultúrának. Közhasznú cikkei meg épen nélkülözhetetlenné teszik falusi népünknek. A félmillió példányban megjelent, 224 oldalon keresztül, mindvégig érdekes, szórakoztató, hasznos és mulattató szövetség-naptár darabja 70 fillér. A népszövetség tagjai az október havi füzét helyett tagilletményt gyanaót kapják. Ajánljuk a főtiszt. lelkesz urak terjesztő partfogásába.

* **Nagyasszonyunk.** Új köntösben, változatos, kedves tartalommal jelent meg a női Maria Kongregációk képes szépirodalmi folyóirata, a Nagyasszonyunk. A lap művészi nívóját magasra emeli Palla Jenő és Szallay Pál symbolikus tollrajza és szöveg illusztrációja. Megjelent havonként egyszer 32 oldal terjedelemben Győrött, Káptalandomb-utca 18. Előfizetési ára egész évre 4 korona. A „Nagyasszonyunk” a lányok lapja, Erdélyben is kedves vendége a leányzóknak. Ajánljuk a leányiskolák figyelmébe.

* **Katolikus Gyermekvédelem.** Havi közlöny. Ha kesve érkezett ez a kedves lap, annál nagyobb örömmel kell üdvözölnünk. Minden katolikus apa, anya érzi, mennyire fontos az ő ártatlan, ezer veszélynek kített gyermekére nézve, hogy védelmet találjon kis fejlődő szíve. A szülői ház négy fala még csak védi, takarja, de az utca, a rét, az egész külső világ és hovatovább az iskola is ellensége ennek a kis léleknek. „A keresztény Szeretett Katolikus Gyermekvédő Műve” útmutatót nyújt a veszedelmek elhárítására, s ep azért fontos volna, hogy minden katolikus szülő érdeklődjen iránta. Szerkesztő: Sipos Antal Félix Esztergom, (Víziváros.). A laposka első száma a következőt sokat ígéro tartalommal lép a közönség elé: Szent Erzsébet rózsái, dr. Rajner Lajos püspök, az egyesület alapítója. — A szerkesztő programja és kérelme, Sipos Antal Félix. — Az Esztertergom-szentgyörgy mező i leányárvaház, Berger Lajos. — Tárcá:

Útszéli virágok. (költ.) Irta: Takács Gedeon. — A kékszeműek. (Kép az életből.) Homor Inre. — Az egyesület alapszabályai. — Hírek. — Halottaink. — Szerk. üzenetek. — Elfőzetés egész évre 2 kor. A tagok ingyen kapják. Mutatványszámot ingyen küld a szerkesztőség.

* *Képes Misszió Könyvtár.* A Misszió-Társulat e kedves, érdekes közlönyének 101-ik füzetét Dr. Lestyán Endre szakértő szerkesztésében most jelent meg. Tartalom: Hogyan áll ma a hitterjesztés ügye? — Ahol szent. Antall tisztelik. — Rabszolgaság és rabszolga-kereskedés a XX. században. — Utóhangok az örménykiszárlásról. — A kiküví varázsló. — Katholikus egyetem Japánban. — Papuk között.

* *Jézus legszentebb Szíve nagy képes Népnaptára 1911. évre* most hagyta el a könyvsajtót és indul körutjára, hogy a magyar nép szívében Jézus legsz. Szíve iránt való imádó tiszteletet, az egyház és hazaszeretetek tüzet ápolja és őt egyuttal szükséges utbaigazításokká, életbevágó tanácsokkal, kellemes, szórakoztató elbeszélésekkel és vidám élecekkel nemesse, művelje. A három nyelven és pedig magyar, vend és német nyelveken megjelenő és valójban a kor színvonalán álló naptárnak egyre nagyobb számban való terjedése kiáltó és örvendeztető bizonyossága annak a közkedveltségnek, mellyel Magyarországon és a külföldön élő honfitársai a „Jézus legsz. Szíve Naptár” fogadják. Miért is, mikor a közkedvelt Naptár megjelenését itt hírül adjuk, egyuttal a legmelegebben ajánljuk a magyar kath. olvasó közönség figyelmébe. Senki ne olvasson színtelen vagy vallástalan katolikusellenes naptárt! A 11 iv vagysis 176 oldal terjedelmű Naptár gyönyörű színes műmellekkel és közel 50 sikerült szövegábrával van díszítve, tartalma pedig minden tekintetben kifogástalan és változatos. Tömeges rendelkezésnél, már 10 példánytól kezdve nagyon kedvezményes árban szállítja az Egyházmegyei Könyvnyomda Szombathelyen. Ezenkívül kapható minden könyvkereskedésben. Egyes példány bolti ára 60 fillér.

* *Magyar Bányász Naptár* jelenik meg ez év november havában Budapesten. Ez az első alkalom, hogy a magyar bányász kezébe idegen nyelvű naptár helyett, magyar nyelvű és szellemű bányász naptár kerül. A naptár kiadóhivatala Budapesten (V., Zrínyi u. 9.) van, hova a rendelések küldendők. Ára 1 korona.

Szőlőkúra.

(Születi cikk.)

Benn vagyunk a szőlősezonban. Orvos munkatársunk erről a következőket írja:

A szőlőkúráról már Galen, müncheni püspök és más régi író, sőt Plinius és megemlékezik műveiben. Egeszen a legújabb időkig azonban mintha megcsappant volna a szőlőkúra híveinek a száma; csak újabban hozták azt ismét divatba leginkább Németországban, Ausztriában és Svájcban. Így Kreuznach, Bompard, a rajnamenti Bingen, a bajorországi Durkheim klimatikus fürdőhelyeken, Ausztriában Meran; Svájcban Aigle és Montreuxfürdőhelyeken rendszeres szőlőgyógyítómód van alkalmazásban. De másutt is vannak ilyen gyógyítóhelyek; például Olaszországban Pallanza, Oroszországban Odessza és Jalta.

A szőlő gyógyító hatását a különféle borköszvényes sóknak köszöni, amely sok élelmit és beteg perisztaltikus mozgását és uretikus hatásúak. Nem megvetendő értékű a szőlő cukortartalma sem. Legjobb sikerrel alkalmazható e kúra fürdőhelyeken, ahol a szabadban való moz-

gás és a jó levegő is elősegíti a hatást. Akik e kúrát használják, korán kelve, kigyalogolnak a szőlőbe s ott a még harmatos szőlőbogyókat lecsipegetve, éhgyomorral elköltik. Vigyázni kell azonban, hogy a szőlőbogyó héja ne kerüljön a gyomorba. Sokan úgy fogyasztják el a szőlőt, hogy az előbb gondosan megmosott szőlőfürtök levét pohárba facsarják és kortyonként kiszűréslik. A naponként elfogyasztandó szőlőmennyiség felet reggel kell elfogyasztani; a másik felet úgy kell megosztani, hogy ebéd és vacsora előtt is ehesünk belőle. A kúra átlag egy hónapig tart. Sokan nagymennyiségű szőlőt képesek naponként elfogyasztani, pedig általában az a nézet van elterjedve, hogy a gyümölcs nehezen emészthető. Így is van, de csak akkor, ha a gyümölcsöt evés után költjük el. Maskép áll azonban a dolog, hogyha a gyümölcsöt bizonyos idővel az étkezés előtt fogyasztjuk el. Linossier francia kemikus ennek okát a következőképpen magyarázza meg:

A gyümölcsös el a gyomorba jutott citromsavas kálumból a gyomornedv sósavjával keveredve klorokálium képződik, a citromsav pedig felszabadul. Amde a felszabadult citromsav a gyomor pepszintartalmú emésztő folyadékára benitólag hat, aminek az a következménye, hogy a gyomornedv emésztő hatását veszítve, a fehérjenemű anyagok feldolgozása megakad. Ime ez az oka annak: miért oly nehezen emészthető a dinnye étkezés után és miért fogyaszthatunk el belőle csaknem négyszer annyit étkezés előtt anélkül, hogy a gyomorban az elteltség és a felpuffadás érzése támadna.

A gyümölcs általában alkálikus hatású. Linossier kiszámította, hogy egy kilogramm szőlő lúgos hatása hat gramm bikarbonaszóda hatásával egyenértékű. A gyümölcs héjának cellulóza tartalma emészthetetlen ugyan, de azért hasznos szolgálatot tesz, mert a beleket tisztítja és hajtó hatású.

Láthatjuk tehát, hogy a gyümölcs nem megvetendő értékű, akár mint táplálék, akár mint gyógyszer; természetesen ezzel is a kellő mérték megtartásával éljünk és jól tesszük, hogyha a gyümölcs megválasztásában óvatosak vagyunk, mert a piacról hozott gyümölcsösök sok fertőző betegség jutott már a házbá.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

K. M. Köszönet. Bár többször volna szerencsénk más irányban is.

Helyben. Csak továbbra is minden mozgatomról. Nével.

Vice. Bizony mostohan bánnak arra felé a bérmauttal. A figyelemért köszönet.

K. A névtelen levél írója mindig szigorú erkölcsbíróknak tolja fel magát, de ugyanakkor vastagon vétközik a nyolcadik parancs ellen s tartozik a restitúcióval.

V. A prédikációnak a tárgya az evangélium, nem pedig valami sajnálatos eset, a minek h a m i s okokat tulajdonít. Sérteni oly egyéneket, kiknek nagyon sokat köszön az egyház, s kik áldozathétségükkel mindig előjárunk — durvaság; felháborodást szül. A papnak sérteni valakit, — ahelyett, hogy enyhítendő a bajt — durva lelkűségre vagy pedig ostobaságra vall. Az ilyen el kellene tiltani a prédikációtól. Oh! prudencia pastoralis!

Aki oly ujságokat vagy más iratokat olvas, melyeket vallásellenes emberek irnak, saját lelkén követ el öngyilkosságot. Stoiz Albán.

100 évben csak egyszer

van alkalom gyümölcsfákat és másféle faiskola terméket ily olcsón és jó minőségben venni. Senki se mulassza el tehát ezt a kedvező alkalmat, s rendelje meg a szükségeseket azonnal az alábbi árjegyzék szerint ameddig a készlet tart. Gyümölcsfák, Diszcserjék, Tülevelűfák, Vadoncák a faiskola teljes kitakarítása miatt mélyen leszállított áron kaphatók.

Caspari Frigyes és Társa

faiskola, Medgyes. Nagykülföld m. Árjegyzék kívánatra bérmentve.

Szőlő-olíványokat

szőlő-amerikai sima és gyökéres vesszőket különféle fajokban, fajtsz. tagért jeltelvé, legdusabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert: Xüküllöment első szőlő-olívány telep.

TULAJDONOS:

CASPARI FRIGYES.

Medgyes 75. sz. (Nagykülföld megye.)

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéről érkezett elismerő levelek, emellett minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségtől ugy szó- nant irásbeli bizonyosságot szerezhet magának tenni szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Jóság, ár és súlyra

kell a szappan összehasonlításánál és bevásárlásánál ügyelni. A világ egy szappana sem éri el a

Schicht szarvas szappánát

minden jó tulajdonságában, tisztaságában, mosóképességében, lágyágában és olcsóságában.

A magyar királyi államvasutak téli menetrendje 1910—1911-re.

A budapest nyugati pályaudvar—mar-cheggi vonalon.

A Budapestről reggel 6 óra 50 perckor Wien felé induló keleti expressezvonat Galánta állomáson feltétlenül megállítatik.

A nyári évad tartamára forgalomba helyezett helyi vonatok közül a Budapestről reggel 5 óra 35 perckor induló vonat kivételével, mely télen is Ersekujvárig fog közlekedni, az alábbi vonatok szüntettetnek meg és pedig:

Ersekujvártól Budapestig: a Budapestre éjjel 11 óra 50 perckor érkező vonat.

Budapest és Párkányháza között: a Budapestre d. e. 8 óra 45 perckor érkező és a Budapestre este 8 óra 20 perckor induló vonat olyképen, hogy az utóbbi vonat október és április hónapokban Budapesttől Váczig, november hó 1-től bezárólag márczius hó 31-ig pedig Budapesttől Dunakeszi-Alagig fog közlekedni.

Budapesttől Szobig: a Budapestről d. u. 5 óra 20 perckor induló vonat Budapest és Nagymaros között a Budapestről d. e. 8 óra 45 perckor és d. e. 11 óra 35 perckor induló, valamint a Budapestre d. u. 5 óra 45 perckor és éjjel 10 óra 25 perckor érkező vonatok, melyek közül azonban az utóbbi Vácztól Budapestig október és április hónapokban forgalomba marad, illetve újból forgalomba helyeztetik.

Budapest és Dunakeszi-Alag között: a Budapestről este 8 órakor induló vonat november hó 1-től bezárólag márczius hó 31-ig nem fog közlekedni.

Rákospalota-Ujpesttől Budapestig: megszüntetjük a Budapestre reggel 3 óra 51 perckor érkező vonat.

A Párkányháza-ról reggel 8 óra 10 perckor Budapestre érkező vonat Rákospalota-Ujpest állomáson rendszeresen megállítatik.

Ugyanezen állomáson megengedtetik a felszállás a Budapestre este 8 óra 20 perckor és este 8 óra 50 perckor érkező vonatokra is.

A Budapestről d. u. 2 óra 10 perckor Párkányháza-ról induló vonat Dömös átkelésén télen nem állítatik meg.

A pozsony—lipótvári vonalon.

A reggel 5 óra 45 perckor Pozsonyba érkező személyvonatnál Nagyszombat és Pozsony között az egy utra szóló szomszédos forgalmu menetjegyek használata kizáratik.

A pöstyén—verbói vonalon.

Az esti vásár- és ünnepnapok vonatok megszüntnek.

A hőlak—trencsén—teplíc—trencsénteplic—fürdői vonalon.

A Hőlak—Trencsén—Teplíc-ről éjjel 2 óra 40 perckor, d. u. 1 óra 35 perckor, este 8 óra 15 p.-kor és éjjel 11 óra 30 perckor induló, valamint a Hőlak—Trencsénteplicre éjjel 1 óra 32 perckor, reggel 5 óra 3 perckor, d. u. 5 óra 50 perckor és éjjel 10 óra 39 perckor érkező motoros vonatok forgalmon kívül helyeztetnek.

Az ersekujvár—németprónai vonalon.

A jelenleg Nagybecsütől Nyitraig sze mélyszállítással közlekedő délutáni tehervonat csak Nagyatpolcsántól Nyitraig fog személyeket szállítani.

A cegléd—kupai—kovácsmajori vonalon.

A Cegléd-ről este 6 óra 51 perckor Csemőre induló és onnan este 8 óra 55 perckor Ceglédre érkező motoros vonatok Cegléd és Csemő között csak bezárólag október 31-ig fognak közlekedni. November hó 1-től kezdve az előbbi vonat Gerje és Csemő között, az utóbbi pedig egészen megszüntetjük, ellenben Csemőtől Ceglédig egy új vonat helyeztetik forgalomba, mely Ceglédre este 8 óra 12 perckor érkezik.

A budapest—orsóva—verciórovai vonalon.

Budapest és Gegléd között a vásár- és ünnepnapokon közlekedő déli, illetve esti vonat megszüntetjük.

Szeged és Kiskunfélegyháza között a Szegedre reggel 5 óra 37 perckor érkező, valamint a Szegedről este 8 óra 15 perckor induló helyi vonat forgalmon kívül helyeztetik.

Az Orsováról jelenleg este 7 óra 5 perckor Domasnia Kornyára induló személyszállító tehervonat Orsováról már este 6 óra 44 perckor fog indulni.

A szeged-rökus—dáljai vonalon.

A Szeged-Rökusról d. u. 3 óra 12 perckor Szabadkára induló és onnét éjjel 10 órakor és 1 perckor Szeged-Rökusra visszaérkező személyvonatok forgalma megszüntetjük.

A temesvár—józsefváros—buziásfürdői vonalon.

Az esti vonat helyett Buziásfürdőről Temesvárra egy délutáni személyvonat helyeztetik forgalomba, mely Buziásfürdőről d. u. 5 óra 15 perckor indul és Temesvár-Józsefvárosra este 6 óra 50 perckor érkezik.

A Buziásfürdőről d. u. 12 óra 50 perckor Temesvár-Józsefvárosra érkező és az onnan d. u. 3 óra 15 perckor visszainduló személyvonatok forgalma megszüntetjük.

Az india—vinkovcei vonalon.

Rumától Indiáig egy tehervonat fog naponta személyszállítással közlekedni, mely Rumáról d. u. 12 óra 20 perckor fog indulni és Indiára d. u. 1 óra 19 perckor érkezni, hol Ujvidek felé csatlakozást nyer.

Támogassuk szívvel-lélekkel, vagyis tolla és pénzünkkel az egyházmegyénk érdekeit szolgáló ezen egyetlen lapunkat.

BODA JÓZSEF

ORGONA ÉS HARMONIUM ÉPÍTŐ CSIKTAPLOCÁN.

Van szerencsém a főtiszt. papság és a m. t. egyháztanács szíves tudomására hozni, miszerint

orgona és harmonium építő műhelyemet

teljesen újonnan rendeztem be, minek utána módomban áll a legnagyobb szabású orgona építését is elvállalni. Bárminemű javításokat és átalakításokat jutányos árban, pontosan eszközölök.

A nagyérdemű közönség pártfogását kéri, kiváló tisztelettel

Boda József, orgona és harmonium-építő Csiktaplocán.

ALAPÍTVÁ 1898. ALAPÍTVÁ 1898.

Magyar gyártmány.

Tudvalevő, hogy minden egyháznak tűzmentes szekrényt kell szereznie. Amely egyháznak még eddig nincs tűzmentes szekrénye, forduljon bizalommal ...

METEOR

pénzszekrény- és tresorgyárhoz

■■■■ Budapest, VI. Gömb-utca 59. ■■■■

Mintatelep V. Marokkoi-u. 4.,

hol a legegyszerűbbtől a legkomplicáltabb tűz és betörésmentes szekrények kaphatók.

Az Erdélyegyházmegyei központi alapítványi pénztár Gyulafehérvár, a Veszprémi püspökség és a Szent-István-Társulat Budapest stb. szállítói.

Árjegyzék díjmentesen küldetük. ■■■■ Telefon 103-71.